

Protokoll brukarrådsmöte för Hörselverksamhetens regionala team

Tid: Torsdag 7 mars 2019, 13-1
Plats: Habilitering & Hälsa, Ekelundsgatan 8, Göteborg

Närvarande:

FSDB Väst: Agneta Hummerhjem och Cia Grönborg
HRF Distrikt Västra Götaland: Harry Eriksson och Birgitta Magnusson
HRF Distrikt Skaraborg: Agne Fröjd
VGDL: Elisabeth Wessel
DHB Västra: Zanna Melin

Hörselverksamhetens regionala team: Jessika Rylander, Helen Klarqvist, Tove Wrånge och Sara Halla

Ordförande: Tove Wrånge, enhetschef
Sekreterare: Sara Halla, assistent

Genomgång av tidigare protokoll

Tove Wrånge informerar om att hon efter senaste brukarrådsmötet och vad som då framkom framförde de synpunkter angående känslan av för täta kallelser till hörselverksamheten då ett barn har döva föräldrar eller då hörselnedsättning upptäckts vid screening efter födsel, till verksamhetschef Mattias Johansson, Hörselverksamheten. Barn kallas vidare per rutin vid 18 månader och 36 månader för kommunikationsbedömning och uppföljning.

Efter förra mötet framförde Tove också de synpunkter som kom fram på brukarrådsmötet i november att brukarorganisationerna önskar att protokoll från Hörselverksamhetens alla brukarråd skall finnas tillgängliga på hemsidan.

Under familjehelgen Verktug för bättre hälsa som anordnas av FSDB:s föräldraråd ihop med Mogård i Uddevalla i maj kommer specialpedagog Helen Klarqvist, Dövblindteam, delta.

Anmälda punkter

- Riktlinjer från hörselvården för rekommendation för döva/hörselskadade barn till dagis, VGDL

Elisabeth Wessel informerar om de signaler förbundet VGDL fått från brukare om att föräldrar till barn med hörselnedsättning som använder teckenspråk blir rekommenderade av hörselverksamheten i Fyrbodalen av att i första hand välja en

integrerad förskoleform. VGDL önskar att Korsgatans förskola hålls öppen för döva och hörselskadade teckenspråkiga barn. Barnet behöver identifiera sig som dövt och kan via teckenspråket få en fungerande social gemenskap.

2 (6)

Tove har undersökt med hörselteam Fyrbodals om vad som gäller. Varje förälder fattar egna beslut kring vilken barnomsorg barnet skall ha. Personalen gör inte någon rekommendation om någon särskild form av barnomsorg eller skolform. Varje familj erbjuds av verksamheten habiliterande insatser kring barnets unika behov. Teamet erbjuder stöd och kunskap i olika former för att föräldrar skall kunna göra ett bra val utifrån sin situation. I teamen finns teckenspråklärare som undervisar föräldrar där teckenspråksbehov finns. Hörselverksamheten har andra brukarråd för målgruppen, som täcker hörselteamens verksamhet. VGDL deltar i dagsläget inte i något annat brukarråd än detta inom hörselverksamhet, men önskar vara med även i andra. Tove hänvisar VGDL till att vända sig till verksamhetschef Mattias Johansson kring detta.

- **Information till döva angående låsta surfplattor, VGDL**

VGDL har fått information om att brukare är missnöjda med att surfplattorna de erhåller som telefoneringshjälpmedel/bildtelefoner är låsta. Tove förklarar att det är inte en surfplatta som förskrivs utan just ett telefoneringshjälpmedel. Med anledning av detta är det en låst produkt. Låsningen förhindrar dessutom att inställningar ändras eller nedladdningar görs som kan påverka funktionaliteten. Teamet informerar om vad som gäller i samband med utprovning och förskrivning. Då det finns missnöje och brukarna eventuellt inte har tillräcklig information om vad som gäller önskar Göteborg dövas förening, GDF, att personalen inom Alternativ telefoni informerar pensionärsgruppen där. Tove kommer lyfta detta med personalen i Alternativ telefoni för att se när ett sådant informationstillfälle kan bokas in. Kontakt tas därefter med Elisabeth Wessel som förmedlar informationen vidare till GDF.

- **Verksamhetens ekonomi, HRF Distrikt Skaraborg**

Agne Fröjd undrar hur den ekonomiska situationen inom förvaltningen ser ut. Det har i lokal media spekulerats om att audionommottagning i Mariestad skall läggas ner. Han undrar om detta stämmer och om orsaken är på grund av en dålig ekonomisk situation. Tove uppger att förvaltningen kontinuerligt följer det ekonomiska läget. Besparingar görs inom många områden i regionen, vilket bland annat märks på de nedskärningarna inom de stora sjukhusen. I slutet av 2018 var ekonomin belastad även inom Habilitering & Hälsa, vilket bland annat märktes då det var tolkbrist och många uppdrag inte kunde lösas sent på året. 2019 har precis börjat och det är svårt att sja om hur det kommer bli. Verksamheten behöver alltid använda resurserna på bästa sätt samtidigt som vi erbjuder en god vård. Vi försöker hitta tillgängliga sätt att ändå möta våra patienter, t ex via distanssamtal eller digitala tjänster. Signaler om att audionommottagningen i Mariestad skall läggas ner har inte framkommit.

På Habilitering & Hälsas hemsida finns den övergripande budgeten för förvaltningen presenterad. Det finns också möjlighet att läsa årsredovisning.

- **Informatör inom verksamheten, VGDL**

3 (6)

Elisabeth Wessel lyfter frågan kring hur det är tänkt med att tillsätta en informatör inom verksamheten. Tove berättar att det, då den informatör som sedan lång tid varit anställd inom Tolk slutade sin tjänst, var tänkt att anställas en central informatör inom Hörsel- och Synverksamhet och Tolk. Organisationen har förändrats och någon sådan tjänst har inte skapats. Tove uppmanar brukarorganisationerna att lyfta frågan vidare till aktuell verksamhetschef om behov finns. Birgitta Magnusson uppger att frågan har lyfts i gårdagens brukarråd inom Tolk.

De regionala teamen arbetar mycket med information på individnivå. Till patienten ges aktuell information om samhällets resurser, rättigheter och skyldigheter. Information om dövhet eller dövblindhet till verksamheter runt en patient är också en insats som erbjuds vid behov.

- **Leva och fungera, FSDB Väst**

Agneta Hummerhjelm informerar om att Leva och Fungeramässan äger rum 26-28 mars. Dövblindteamet kommer att delta i mässan som utställare ihop med andra verksamheter från Habilitering & Hälsa. Teamet kommer bland annat ge besökare en möjlighet att få en upplevelse om hur det kan vara att ha nedsatt hörsel och syn via fingerad optik.

Information från Hörselverksamhets regionala team

- **Personal**

Dövblindteamet har efter en lång tids vakans rekryterat en psykolog på timbasis, i dagsläget omkring 4 timmar per vecka. Psykolog Torborg Arvidsson har tidigare haft en anställning inom Hörselverksamhet Södra Älvsborg. Fortsatt rekrytering kommer göras med ambitionen att ha psykolog på heltid. Då vi idag endast har psykolog i mycket liten omfattning kommer prioritering utifrån behov göras.

Kommunikationspedagog Kent Hedesström, Dövblindteam, är med stor sannolikt åter i tjänst i mitten på mars. På grund av hans frånvaro har vissa gruppverksamheter varit vilande.

Dövteam har sedan lång tid haft en vakant kuratorstjänst. Rekrytering pågår.

Inom Alternativ telefoni pågår också rekrytering då en audionom skall vara föräldraledig. Fokus ligger på att rekrytera en person med adekvat utbildning – audionom, ingenjör, pedagog eller tekniker – som kan kommunicera obehindrat på teckenspråk. Beroende på i vilken befattning anställning sker kan arbetsuppgifterna inom teamen komma att omfördelas. Inom teamet finns idag audionomer och hörselingenjör som har förskrivningsrätt vad gäller hjälpmedel.

- **Införande patientavgift**

4 (6)

Verksamheten arbetar vidare med det planerade införandet av patientavgifter enligt det regelverk som finns inom regionen. Tillgänglig information, tydlig administration och tekniska förutsättningar behöver vara på plats innan införandet kommer att ske. Det finns ett regelverk kring vilka besök som är förenade med vilken kostnad inom hälso- och sjukvården. Till minnesanteckningarna bifogas information kring patientavgifter. Brukarrådet kommer också få information när införandet sker. Information kring regelverk kring patientavgifter och patientavgiftshandboken finns tillgänglig via hemsidan och 1177.

- **Vårdprocessarbete**

Syn- och Hörselverksamhet har de senaste åren arbetat med att tydliggöra den interna vårdprocessen inom respektive verksamhet. Som patient i Syn- och Hörselverksamhet skall man erbjudas en god och likvärdig vård överallt i regionen. Vårt arbete skall genomsyras av ett personcentrerat förhållningssätt. Personen skall vara i centrum och patientens berättelse av sin situation och sina behov skall ha stor betydelse för hur vården planeras och genomförs. Dövblindteam har under hösten 2018 arbetat med den vårdprocess som tydliggör hur arbetet bedrivs och vad för insatser som ges inom ramen för Dövblindteams uppdrag. Vi arbetar med individuella vårdplaner, som planeras, genomförs och avslutas i samarbete med patienten.

Om någon har synpunkter på vad vi gör, vad vi inte gör eller hur vi gör det kan man vända sig till oss på enheten. Det går att kontakta Tove som ansvarig chef eller den person man har kontakt med i teamet. Det går också att vända sig till patientnämnden med klagomål och synpunkter. Förvaltningen skickar vart annat år ut en patientenkät för att fånga in vad man som patient tycker om våra insatser. De regionala teamens patientgrupp kommer inte att omfattas av denna enkäten under 2019. Patientenkäten har inte upplevts som tillräckligt tillgänglig tidigare, och vi kommer därför arbeta med andra sätt att utvärdera vår verksamhet.

- **Nyhetsbrev**

Frågan om enheten kan skicka ut ett nyhetsbrev har varit uppe vid tidigare brukarrådsmöte. Vi försöker på många olika sätt sprida information om vår verksamhet. Det finns inom förvaltningen möjlighet att forma ett elektroniskt nyhetsbrev och vi kan den vägen sprida information om vad som är aktuellt. Det elektroniska nyhetsbrevet kommer distribueras via e-post. Aktuellt nyhetsbrev kan också läggas ut via Facebook och vår hemsida.

- **Information på väntrum-tv**

Inom förvaltningen använder vi de tv-apparater som finns utplacerade i våra väntrum som en kanal att sprida information. Ett arbete med att se över vilken information som rullar pågår. Tove ställer frågan till brukarrådet om vad det är för information

som efterfrågas via en väntrum-tv hos oss. Harry Eriksson undrar om det finns möjlighet att använda den kanalen för att sprida information om brukarorganisationerna. Elisabeth Wessel tycker att det borde finnas en teckenspråkstolk i bild bredvid texten. Hon framför också att den information som rullar i tv:n borde vara blänkare om vad som är aktuellt just nu i verksamheten. Agne Fröjd uppger att det idag är information som inte är teckenöversatt samtidigt som det finns information som bara är på teckenspråk. Bra om det är både och för ökad förståelse.

5 (6)

Tove uppmanar representera att skicka in fler förslag och idéer kring hur informationen i väntrummen kan förbättras.

- **Kvalitetsregistret för grav hörselnedsättning, vuxna**

Det finns inom vårt område flera nationella kvalitetsregister. Syftet är att på ett övergripande plan samla information om vilka insatser som erbjuds och hur man som patient upplever att dessa ger effekt inom olika områden. Med den kunskapen kan verksamheten förbättras och det går att göra jämförelser på en nationell nivå. Ingen information om vad en enskild person svarat vad presenteras från registret. Inom Hörselverksamhet har vi sedan lång tid varit med i arbetet med det nationella kvalitetsregistret. För regionala teamens målgrupper har de olika enkäterna inte varit tillgängliga och det har därför upplevts som svårt att hjälpa och motivera patienter att bidra med information till kvalitetsregistret. Enhetens registeransvarige Marwa Ben Chaabane har därför ihop med Göran Alfredsson, kommunikationsavdelningen, arbetat fram en teckenspråköversättning av både den initiala och uppföljande enkäten som patienten ombeds svara på. Även informationsbrevet om vad registret är och syftar till samt hur informationen används är översatt.

Teckenspråksöversättningarna finns tillgängliga via en QR-kod. Vi hoppas att denna översättning möjliggör för fler personer att delta och ingå i kvalitetsregistret. Vi vill gärna få in synpunkter på hur vi kan tillgängliggöra enkäten ytterligare. Informationsbrev om registret och själva enkäten kommer bifogas minnesanteckningarna.

- **Gruppverksamhet Dövteam**

Jessika berättar om gruppverksamheten för barn till döva som planeras i vår. KODA-träffarna, vilket står för kids of deaf adults, har arrangerats vid tre tillfällen under höst-vinter 2018. En ny omgång planeras för våren, också vid tre fallen. KODA-gruppen i vår vänder sig till barn som är 7-8 år. Praktisk information om vad det är för aktivitet kommer att presenteras på hemsidan och via Facebook. Vi ser helst att man anmäler sitt intresse via 1177.

Kuratorsmottagning Dövteam

Dövteam har under sen höst och i vår erbjudit bildtelefonmottagning till kurator sent på em. Varannan måndag 16:30-17.30 har kurator Madeleine Persson bemannat bildtelefon för att kunna möta de patienter som har svårt att komma i kontakt med

oss tidigare på dagen. Detta har varit ett sätt att öka vår tillgänglighet. Vi kommer i april att utvärdera bildtelefonmottagning till kurator.

6 (6)

Information från brukarorganisationerna

- **HRF Distrikt Västra Götaland**

Årsmötet sker 13 april. Alla föreningar har en utbildningsdag 11 maj i Göteborg. Mycket planeringsarbete kommer ske under året för nästa års kongress i Stockholm.

Tidigare har personer med hörapparater fått enkel hjälp på HRF i Göteborg. Man har bland annat kunnat få hjälp med att byta slang på hörapparaten. Serviceavdelningen är emellertid nedlagd i Göteborg så det bidrag som tidigare hade erhållits från Västra Götalandsregionen upphörde. Då fanns inte längre några ekonomiska möjligheter att driva serviceverksamheten. Det finns en person anställd på kontoret och försäljning av batterier till hörapparater sker fortfarande. HRF Göteborg brukar hänvisa personer som behöver service till närliggande audionommottagning.

- **HRF Distrikt Skaraborg**

Tinnitusgruppen har firat 25-årsjubileum, men är för tillfället vilande. Föreningen hoppas kunna starta upp gruppen igen. Även gruppen för yrkesverksamma är vilande. Denna grupp kommer starta på nytt då önskemål finns från medlemmarna. Föreningen har drygt 100 medlemmar, både i Lidköping och Skövde. 6-7 april är det årsmöte och kurshelg.

- **DHB Västra**

DHB firar 70-år i år. Årsmötet äger rum 23-24 mars i Göteborg. Föreningen har mycket att göra och fokus ligger på bildstödsprojektet.

- **VGDL**

Årsstämma är planerad att äga rum 9 juni i Göteborg

- **FSDB Väst**

Årsmötet äger rum 16 mars. Då beslutas aktiviteter för året.

Nästa brukarrådsmöte

11 juni kl 13-16, Habilitering & Hälsa, Ekelundsgatan 8, Göteborg